ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ
ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੋਟ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨਵਾਦ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸੁਤੰਤਰ ਪਾਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਚਰਚਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪੈਂਟੇਕੋਸਟਲਿਜ਼ਮ (Pentacostalism) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਆਲੋਚਕ ਵੀ "ਸੁਤੰਤਰ ਪਾਦਰੀਆਂ" ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ "ਜਲਦੀ-ਹੱਲ" ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਿਜ਼ਮੈਟਿਕ (Charismatic) ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨਵਾਦ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਹ-ਅਰੋਗਤਾ, ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ (Glossolalia) ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ 'ਜਾਦੂਈ ਕਰਨ' ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੇ ਚਰਚਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਰੋਗੀਆਂ, ਤੰਗ ਆਏ, ਲੋੜਵੰਦੇ, ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਅਣਕਿਆਸੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਣਾਅ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਾਮਬੰਦੀ, ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ – ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਲੇਨਜ (lens) ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਢੰਗ

* **ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:** ਖੇਤਰੀ ਬੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਹੋਮ (home) ਚਰਚ' ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।
* **ਅਰੋਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ:** ਕਮਜੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ 'ਜਾਦੂਈ ਕਰਨ' ਅਤੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਅਨੁਭਵਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ।
* **ਮਿਸ਼ਰਤ** (hybrid) **ਪੂਜਾ:** ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ-ਦਾ-ਸੰਦੇਸ਼ (gospel) ਸੰਗੀਤ, ਢੋਲਕ-ਨਾਲ ਭਜਨ, ਸਿੱਖ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਗੀਤ।
* **ਮਾਲੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ:** ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ।
* **ਨਰਮ ਦਬਾਅ:** ਮਿਸ਼ਨਰੀ-ਚਲਾਏ ਸਕੂਲ, ਹਸਪਤਾਲ, ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ-ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ, ਦੋਹਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਸੂਖਮ ਸਥਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਜੀਫੇ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਸਦਮਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਠੀਕ ਕਰਨ।
* **ਗੁਪਤ ਪਰਿਵਰਤਨ:** ਧਾਰਮਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੈਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਹੋਏ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਪਤ ਢੰਗ।
* **ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ:** ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਗਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੁਣ ਲਾਈਵ 'ਜਾਦੂਈ ਕਰਨ' ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟ; ਠੀਕ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਯੂਟਿਊਬ ਤੇ, ਇਨਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਫੇਸਬੁੱਕ; 'ਬੀਫੋਰ-ਐਂਡ-ਆਫਟਰ' ਸਟੋਰੀਜ਼; ਹੀਲਿੰਗ ਹਾਟਲਾਈਨਜ਼; ਵ੍ਹਾਸਟਸਐਪ ਪ੍ਰੇਅਰ ਗਰੁੱਪਸ, ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਫਿਲਟਰ ਹੋ ਕੇ ਪਹੁੰਚਦਾ।

ਸੰਸਥਾਗਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ:

* **ਸਥਾਨਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਲਾਮਬੰਦੀਤਫ਼ਤੀਸ਼:** ਕੁ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ, ਸਥਾਨਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ।
* **ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ** ਨੇ ਐਂਟੀ-ਕਨਵਰਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ-ਫੰਡਿਗ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਰਹੱਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹਨ।
* **ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਨੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ** ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ "ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਧਰਮਸਾਲ" ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।
***ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਵਾਦ:** ਪਰਿਵਰਤਨ-ਸੰਬੰਧੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਬਹਿਸ ਛੇੜ ਦਿਤੀ ਹੈ।
***ਪਛਾਣ ਸੰਕਟ:** "ਟਰਬਨ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ" ਵਰਗੀ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਪਛਾਣ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਵਾਦ ਵਿੱਚ "ਪੰਜਾਬਿਸਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਉੱਭਰ ਗਿਆ ਹੈ।
* **ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਪਰਿਵਰਤਨ:** ਐਸ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸ ਟੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਆਦਿ, ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਾਭ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਬੋਧੀ ਜਾਂ ਜੈਨ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਚਰਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨਵਾਦ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਰਤੋ

ਨੈਤਿਕ ਪਹਿਲੂ:
* ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਸਹਿਮਤੀ, ਜਬਰਦਸਤੀ, ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਣਸੁਲਝੇ ਹਨ।

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:
* ਪਾਦਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਹਨ; ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਚਰਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਐਸਸੀਪੀਸੀ, 2019 ਵਿੱਚ, ਪੈਂਟੇਕੋਸਟਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਪੀਸੀਪੀਸੀ); ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਯੂਨਾਈਟਡ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ (ਯੂਪੀਪੀ) 2023 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ।
* ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
* 31.08.2022 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਬਰਦਸਤੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ, ਅਤੇ ਐਂਟੀ੍ ਕਨਵਰਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਜਨਸੰਖਿਆਕੀ ਰੁਝਾਨ:
* 2021 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਆਬਾਦੀ 3,48,230 ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 1।26× ਹੈ।
*OpIndia, ਯੂਨਾਈਟਡ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਫਰੰਟ, ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2011 ਅਤੇ 2024 ਵਿਚਕਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚਨ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿੱਚ 102×, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 194×, ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ 260× ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
* ਸੁਤੰਤਰ ਚਰਚਾਂ ਦਾ ਉਭਾਰ, ਅਤੇ 2,000 ਤੋਂ 5,000 'ਘਰੇਲੂ' (homegrown) ਪਾਦਰੀ।

ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਧਾਨ:
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਹੈ:
***ਧਾਰਾ 25 –** ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਧਾਰਾ 25 ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ, ਅਭਿਆਸ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
*** ਧਾਰਾ 26 –** ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ:
*** ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ:** ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਨਿਯਮਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ।
* ਰਾਜ-ਪੱਧਰੀ ਐਂਟੀ-ਕਨਵਰਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ: 2025 ਤੱਕ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 12 ਰਾਜਾਂ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉਤਰਾਖੰਡ, ਗੁਜਰਾਤ, ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ) ਨੇ ਜਬਰਦਸਤੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ:
ਰੇਵ। ਸਟੈਨਿਸਲਾਉਸ ਬਨਾਮ ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1977) ਵਿੱਚ, ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਚਾਰ" ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ:
* ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲਿਬਰਟੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
* ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਦੁਰਪਯੋਗ ਹੋਣ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, "ਔਖੇ" ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, "ਪ੍ਰੇਰਨਾ" ਜਾਂ "ਧੋਖਾਧੜੀ" ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।
* ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ "ਮਾਈਂਡ-ਬੌਗਲਿੰਗ" ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਗਿਆਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਸਖਤ ਹਨ।

***

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਅਸੀਂ, ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ।

***